

13/24
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Ορ. I, 24/1970

4'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 20 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~κοινότητα~~) *Νέος Ζυγός*..
(παλαιότερον ὄνομα: *Μέγαρι*), Ἐπαρχίας *Ζακύνθου*,
Νομοῦ *Ξανθῆς*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παραγιώτης*
Ἐλευθεριάδης ἐπάγγελμα *διδασκαλίας*..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ξανθῆς*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *Περίε. (5.)*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεώργιος Χατζιδῆς*

ἡλικία *68*... γραμματικαὶ γνώσεις *Δ. Δημοτικαὺ.*

τόπος καταγωγῆς

Τραπεζοῦς πόλεως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ περιοχαὶ αἰ. ὁλοκαί. κατεκτείνοντο.*
ὡς τὰν ὑδατῶν προωρίζοντο διὰ βοσκὴν ποιμνίων, αἱ δὲ ἄλλαι
διὰ σποράν
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ναι*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητες; δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀκτικαὶ ὡς ἰδιοκτησίαι εἰς τὰς χωρίους.....
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Διατηρεῖ ὁ πατήρ. Συγκεντρωμένην τὴν περιουσίαν*
καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του διακρίνει. Συγκρίνει τὴν
διεμέμε καὶ τὴν διακρίνει ὁμεῶς μετὰ τὸν γάμον.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Συγχρόνως καὶ με....

τὴν γεωργίαν καὶ με τὴν κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Καὶ... περὶ τοῦ γεωργίου καὶ με τὴν γεωργίαν

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Ὡς εἰς τοὺς πλείους

δὲν ἐργάζοντο. ἔμειναν ὡρισμένοι περιρριψέντες.

ὅσοι δὲ ἔσονται άτομα τῆς οἰκογενείας ἦταν πορρὰ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.).... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...

χορηγούμενοι καὶ ἔσονται χωρὶς γεωργοί.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγνὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὸ θέρισμα ἐργάται οἱ ἀπὸ τοῦ πρυγνίου ἀπεργάζοντο χωρὶς καὶ τὸ ἡμερομίσθιον εἰς εἶδος ὡς εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Προήρχοντο ἀπὸ ἄλλων χωρὶς τὰ ὅσα ἦταν φτωχὰ καὶ ἀπὸ οἰκογενείας με πολλὰ ἐργατικά χεῖρα.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; εἰς γύρω περὶ τοῦ χωρίου καὶ εἰς ῥωσίαν.

Αἱ γυναῖκες δὲν ἐπήγαιναν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται

κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-

ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ἐπήγαιναν ὡς ἐργάται καὶ

τεχνῖται, καὶ σιδηρουργοί.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμίας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐγίνετο λίπασις διὰ μότρου μετὰ τὴν θεοφεία ἐπὶ τὸν
ρεόντος ὕδατος. Ἐπίσης καὶ μετὰ τὸ παράχωμα
καλαμίας, δάμνων.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; Ὁὐδέποτε. ἤρθ. τοῦ 1920. Ἐγένετο χρῆσις τοῦ 1922

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ τοῦ 1900. ἐπιστρέψαμε
ὡς ἤρθεσαν. ἔκ. ποταμοῦ εἰς τὰ κ. Ἐξάδα...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; Στὰ βόρεια ἔδαφη ἐχρησιμοποιεῖτο

τὸ μονόφτερο, ἀράτρον.....
τὸ κατεσκευάζει ὁ σιδηρουργός.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄρότρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ 1925.....

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..Ἐπὶ ε. 200. Ἐμφάνισται τοῦ 1929

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Τ.Ο. 1920*.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού *1928*.....

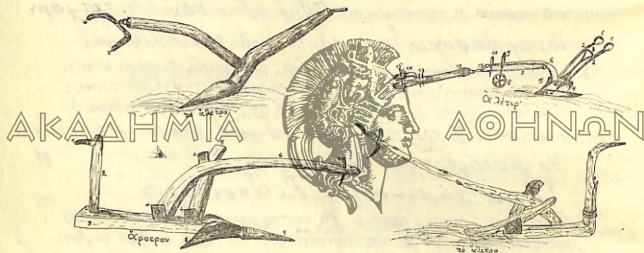
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τ.Ο. Ξύλινον ἄροτρον*.

Τ.Ο. Ματεμενιάζε. Εἰδικὸς Τεχνίτης.....

Ὁ ὁποῖος δὲκ... εἶχε ὡς εὐρίστ. ἐργαζέμεται

Τ.Κ. Ματ.Ο. Γ.Ε.Ε. Μ.Ο.Ν.Ο.Σ. Ἀ.Ρ.Ο.Τ.Ρ.Ο.Ν......

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *μάνα*..... 6. *ὄχι*..... 11. *ἄτικ*.....
 2. *3 χόρ.*..... 7. *2*..... 12.
 3. *πένκ.*..... 8. 13.
 4. 9. 14.
 5. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Στὰ κ. τ. ὁ λ. ο. κ. μ. α. σ. τὰ ὕ. κ. ἰ. τοῦ ξυλίνου ἀρότρου
εἶχε μ. ὁ. κ. σ. τ. μ. ἰ. σ. τ. μ. α. ρ. φ. η. κ. μ. α. σ. ἔχ. ρ. η. σ. μ. ο. ρ. ο. ἰ. ὀ. ἰ. τ. ο.
διὰ ὁ. ρ. χ. ω. ρ. α. χ. ω. ρ. α. φ. ἰ. α. ν. ἡ. ρ. α. σ. ρ. ἰ. δ. μ. ἔ. κ. διὰ
ἐ. π. ο. ρ. α. ν. ὡ. ρ. ἰ. σ. μ. ε. ν. α. τ. εἰ. δ. α. ν. κ. α. τ. η. μ. ε. ρ. χ. εἰ. α. ν.

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

χειρὶ δάδα

Ἦτο κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.....
εἰς τὸ ξύλινον ἀρότρου ἐκτὸς τοῦ ὕνι
τὰ ξύλα ὅσα ἦταν ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

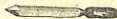
Ἦσαν τ. ο. σ. κ. ε. π. α. ρ. η. κ. τ. ο. ρ. ρ. ἰ. ὀ. κ. ἢ ἀ. ρ. ἰ. δ. α. ι.

πριόνι

ἀρίδα

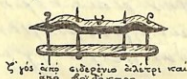

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *β. ο. ε. δ., ἱ. η. θ. ζ., ἡ. μ. ι. ο. ν. σ. τ.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ἐχρησιμοποιοῦνται διὰ τοῦ ὄργου. δύο ο. α. β. ἢ ἓν.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Φοβούμεν. τοὺς β. ο. ε. δ. ἀναγκαστοὺς, διὰ τοὺς ἵππους ὅχι.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

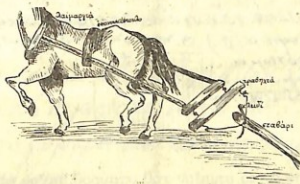
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Παλαιότερον ἢ τ. α. ν. κατηργασμένα ζεύλα εὐχρησιμεύουν.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Σταχ. τασακ. μος. ἐχρησιμοποιοῦντο. ἢ δ. κ. ρ. ἡμίονος. δέρμα. ζῶον. κατοιδακ. κ. κ. ἡμίονος. διὰ τὴν σύνδεσιν τοῦ ἄροτρου μετὰ τοῦ ζυγοῦ.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζῶου ; Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Τοι. ἀγ. ρον. τοι. ὡρ. κα. ε. α. ἰδιοκτητικὸν. ἔσθ. δ. α. εἰς ε. ὑπ. κ. ρ. ε. κ. ε. α. φ. ο. ρ. ο. μ. τ. η. κ. ε. τ. α. ν. Δ. α. το. ὡρ. κα. ε. α. ὑ. κ. ρ. ε. κ. ε. τ. α. ν.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Κατ' ἀρχὰς τὰ ζῷα. ἐξεύονται εἰς τὸν ζυγόν. κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐξεύονται εἰς τὴν ὀπίσθον τοῦ ζυγίου ἀροτρίου διὰ τοῦ ἐκ δερμάτων λουριῶν.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Κατ' ἀρχὰς τὰ ζῷα. ἐξεύονται εἰς τὸν ζυγόν. κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐξεύονται εἰς τὸν σιδηροῦν ἀροτρίου διὰ τοῦ ἐκ δερμάτων λουριῶν.*

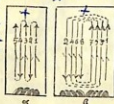
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Τοι. ζευγμένα ζῷα. κατὰ τὸ ἀρχαῖα. τὰ κατευθύνονται ὡς δὲ τὰ ἐξοστὴν διὰ τὴν αὐτὴν. ἀλλοι. χωρὶς σχοινί. εἰς κέρατα καὶ ἄλλοι με σχοινί.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α) ;

Τὸ ὄργωμα γὰρ γίνετο καὶ ἀλλοτεριὰ διὰ ἡρίσμετος καὶ ἡμερίας γίνετο κατ'εὐθείαν γραμμὴν. Σχεδιαγράμμα(α)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Δηλαδή μετὰ τὰς συνηθιστὰς περιφερειακὰς ὀργώματα... σχεδιαγράμμα(β) ἀπεκλύει τὸ ὄργωμα μὲ αὐλακὰς διὰ τὸ φύσιον τῶν καλαμίσκων ὡς καὶ τοῦ καλίου

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῇσιν εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ στροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμις, θιαστές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ γίνεται ἀκόμη μὲ σπορίδας

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοὺς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ;

Ἡ σποριά ἐχωρίζετο μὲ αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἀροτρον ;

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῇσιν παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Τὰ ὄργματα παλαιότερα καὶ σήμερον γίνετο καὶ ἐτι

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Τὰ ὀργώματα καθ' ἑκάστην γίνονται διὰ τῆς σποράς τῆς κριθῆς, τοῦ σίτου.....*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ τὴν σποράν τῶν δημητριακῶν ἐγίνοντο καὶ γίνονται δύο ὀργώματα. Κατὰ τὰς ἐποχὰς τὰς πρῶταις τὸ γύρισμα καὶ κατὰ τὰ τέταρτα ἄρδουσαν τὸ διβόλισμα.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ φύτευμα κηπευτικῶν γίνονται περὶ ἑκατὸν ὀργώματα.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσφαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αἰτόρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Διὰ μίαν..... ἀγρὰ πᾶνσι χρησιμοποιοῦται 2 ἔτη.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; *τρεῖς ὀργώματα.....*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;.....

Στάς ἀπὸ δισάκι χρησιμοποιοῦται καὶ ἕνδεο χεῖρ π.χ. κουβὸς ἢ καὶ τελέκη.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μὲ τὰ βουκέντρα.*

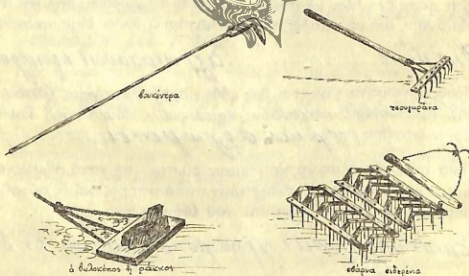
*μια σιδηρὰ ράβδον. ὁ κομοιοποιητής... Τ. ΣΕΜΕΚ
καὶ τοπαφεῖται. εἰς τὰ ἐν ἄκρον τῆς βουκέντρας.
ἔλθουν. δι' οὗ εἶδη...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Για ὠρίμεκας... σποράς...*

γίνεται ἰσοπέδωσις, για ὠρίμεκας γίνεται

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

*ἔχρησιμοποιοῦτο κασμός
για τὰ ἐν ἄκρον τῆς βουκέντρας... ἢ τσάπα (μαμὲλ.)
καὶ τὸ πτόν (ἰφτερ) για μαρμαρέν.*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμός, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

... *Γκαρὰς* ... *Κασμάς*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Μέρη τῆς αἰμοχευίας εὐνήδας... (χυνοῖκα, ραυδιά) μία ἀπ' αὐτὰ ἐργασία ἦτο τὸ ἐμπρέμα. Δηλαδή ῥήχουτε τὸν ὄργον εἰς τὸ ὅτι τὸ ὄργον

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων, Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *Τὰ βαλ. τ. κ. ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον. ἡ σπορά γίνεται διὰ εὐτήναγμα τοῦ σποροῦ σπῶν. ὁ σῦντα*

Γίνεται ἡ σπορά καὶ τὰ σπῶν (σπῶν κ. κ.) διὰ κακίτερον καλλιέργειαν καὶ μεγαλύνει τὸν ὄργον.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ῥόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἀ. *Ὑποκατακατα...*

χωράφια δύναται καὶ μακρὴν δακὴν διὰ τροφὰς ζώων. Ἐπειτα γὰρ περιπλάττει τὸν τριφυλλιοῦ διότι τὸ τριφύλλι δίνει γέρον.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ὀσπέρωντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Τὸ φύτευμα ἐγένετο εἰς (τὰ ἀμια) λακούβας ὅπου ἐτοποθετοὺν 3-4 πατάτες, ἀνὰ ὅσας αἰετὰς ἦσαν μετὰ τὴν ἐμβότῃν τοῦ ὄργου ἢ τριῶν ἡμερῶν.*

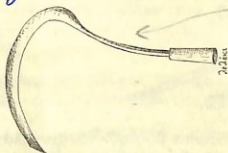
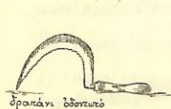
Τώρα τοσοῦτον γίνεται εἰς αὐλάκια.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμου.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 Π.α.ρ.α.ι.ό.τ.ε.ρ.ο.ι. ἐ.θ.ε.ρ.ί.ζ.ο.ν.τ.ο. τ.ὰ.δ.η.μ.η.ρ.ι.σ.μ.ά.·
 μ.ε. τ.ὰ. δ.ρ.ε.π.ά.ν.ι. κ.α.ὶ. ἐ.λ.έ.γ.ε.ι.τ.ο. κ.α.ὶ. ρ.υ.γ.ε.τ.α.ι.
 κ.α.ὶ. σ.ή.μ.ε.ρ.α.ν. κ.α.χ.α.ί.η.ι.)· ὁ.ῖ.ο.ν.α. τ.ο.ῦ. σ.τ.ῆ.κ.ῆ.ο.ς. λ.ε.γ.ε.ι.τ.α.ι.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Εἶναι ἐκ. χρήσε. ἀπορριπ. καὶ σήμερ. α. τ.ὰ. δ.ρ.ε.π.ά.ν.ι.α
 εἰ. χ.ω.ρ.ο.φ.ι.α. π.ο.ῦ. δ.ε.ι. γ.ί.ν.ε.τ.α.ι. ὑ.π.ο. τ.ὴ.ν. ἡ.μ.ε.τ.α.β.α.λ.η.σ.ι.
 κ.α.τ. ἡ.μ.α.χ.α.ί.η.σ.ι.· ἡ.μ.α. εἰ.δ. ὁ.δ.ο.ν.τ.ω.τ.ῆ.ς. δ.ρ.ε.π.ά.ν.ι.ο.ς. εἰ.δ. ἡ.μ.α.χ.α.ί.η.σ.ι.

- 2) Μὲ δρεπάνα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) μ.ε. κ.ο.σ.ε.ς.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο' ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ἡ. κ.ό.ψ.η. ἢ. τ.ο. ὀ.μ.α.λ.ή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἡ. χ.ε.ι.ρ.ο.λ.α.β.ή. κα.τ.ε.σ.κ.ε.υ.α.σ.μ.έ.ν.η. ἢ. τ.ο. εἰ.δ. τ.ῆ.ς. χ.ε.ι.ρ.ο.λ.α.β.ῆ.ς.
 ὁ. σ.ι.δ.η.ρ.οῦ.ς. σ.κ.ε.λ.ε.τ.ὸ.ς. λ.ε.γ.ε.ι.τ.α.ι. κ.α.χ.α.ί.η.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . . *χερὰ βοῶντα*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐνθερίζον

ὑπάρχουν. σήμερον θερισταὶ οἱ ἀπὸ τοῦ με. ὄρα.

τὰ σῶμα καὶ μεταβαίνει πρὸς αὐτὸν τὸν δῶδεκα μηνῶν

- 2) Πῶς ἡμεῖνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

ἡμεῖνοντο με μεροκάματα καὶ ἡ ἀμοιβή
ἦτο εἰς εἶδος. τὸ ἡμερομίσθιον δὲ κατὰ μετὰ

παροχῆς φαγητοῦ

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

εἰς τὰν τὰ ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες δὲν

ἐφίκαν τίποτα εἰς τὰς χεῖρας. εἰς τὴν μέσσην

τῶν μερικοῦ θερίζον. σχοιρί. διὰ καὶ

ἀφύγον. τὰς ὁδούς εἰς τὴν μέσην

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

*Παραδείγματα. Ἐδίδετο προσοχή καὶ ἤρχιζ. ε. Δευτέρα.
Τὴν πρώτην Δευτέρα τοῦ Ἰουλίου. Σήμερα ὁ χρόνος ὅχι.*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Π.ε.κ. ἀφήνεται μέρος ἀθήριστον. ;

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὰ δέσιμα τῶν σταχύων ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν. Καὶ ἀφήνεται τὰ δεμάτια δεμάτια ἄρδια. τρία-τρία ἡμέρας τὰ ἥλια. ἔαν βέβαια ἐπιβάρηται τὸ τοιοῦτον, ὅχι.

2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Π.Ι.Σ. ἀπὸ*

τοὺς Δεξιούς. ἄ. το. ἄλλο ἄταμος. τὰ ἀποϊόν.
 ἔδετε. τὴν μίαν. χερίαν. ἐπάραι εἰς τὴν ἄλλην. ἔως
 ὅτου. συμψηφῶν. αἱ χερεὶς. ἔτα. δεξιᾷ.
 ἔδετο. το. συκιδω. με. τὰ. ἴδια. σταχυα.
 Μία. χερίᾳ. (χεροβοῖα). ἐπαράζεται. στα. δύο.
 με. ἔκαν. τρῶον. εὐχέτο. κόμβω. τὴν. δύο. χερα-
 βοῖα. ἢ. τὰς. κτεράς. τὴν. σ. τ. χ. χ. χ. διὰ. τὰ. αὐτὴν. ἢ
 τὸ. μήκος. ἔβρετο. το. ἐπαρίτερα. δι. τὴν. μὴ. βλαβόν.
 Μετὰ. ἀνοχον. εὐχέ. το. δεῦρο. με. σφύζο. τὰν
 ἑαυτὸν. με. το. γονατο.

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετά τὸ δειπνέει. Εὐχέμεν τρώτοια εἰς ἄριστον
μέριον τοῦ ἀγροῦ κατὰ 200-300 εἰς σκήρα...
παραγγέλλει πέντε μετὰ κεφαλῶν ἐδωρικῶν...
τοῖς δετημέναις καὶ μετὰ ἐχέειτο εἰς σκήρα ἐξ αὐτῶν
τῶν δετημένων. Ὁρίενοι ἐτοποδετοὺς τὰ δεταίη
εἰς σκήρα ἔκων διατοφισιμοτὶ θυρωρίᾳ,
μὴδὲ τῶν γεωμήλων.

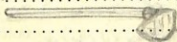
1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....,...

Τὸ φύτευμα γίνεται τὴν εἰκοστήν. εἰς τὴν εἰκοτὴν
τὸν μήνα. Περὶ τοῦ.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή ἐγίνετο μὲ τὴν....*

Τὸ σκαπὶ... Τὸ ἄροτρον... γίνεται μὲ τὸ ἄροτρον.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

*Ναί. ἐδίδοντο ξηρά χόρτα κυρίως σανός. Προήρχετο
ἀπὸ μόνιμα χωράφια τὰ λειβάδια. Ἐγίνετο οὖν
μὲ κοῦρα καὶ μετὰ τὴν ξήρανσιν μετεφε-
ρετο μὲ κάρου στὰς ἀχυρώνας.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο τὸν Ἰαννῆν καὶ Αὐγουστῖον*

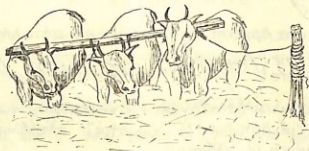
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

μὲ τὴν κόσσαν.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τ.ἀ. δειμάτια ἔλκετο το. καὶ ἀλκωνότο.....
κυκλίζοντο ἐπὶ τοῦ ἀλκωνίου.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

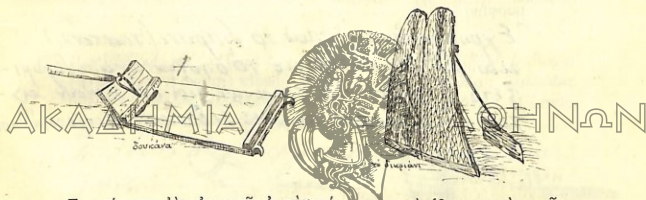
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλ-
ωνίου ἐύλιθος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήλερος,
στρούλουρας, δουκάκη, βουκάκη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Δ.ἐκ. ἐχέκετο ἀλκωνισμός. τῶν σταχύων. διὰ...
τῶν. ἡο.δυν. τῶν. ζῶων. καὶ. ὅτι. διὰ. τοῦ...
τρόπου. αὐτοῦ. καὶ. τὴν. ἀλκωνισμὸν. ἡ. περιε...
εὐ. ὅ. τ. ἐ. φ. ο. χ. ρ. ο. σ.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα).....

- γ) Που αντι του αλωνισμού δια των ποδων χρησιμοποιειται και μηχανικον αλωνιστικον μεσον· π. χ. χονδρη επιμηκης σανις εις εν τεμαχιον η δυο, προσαρμοζόμενα. Αυτη ωπλισμένη εις την κάτω επιφάνειαν δια κοπτερων μεταλλινων ελασμάτων η αποσχιδων σκληρου λιθου εξαρτάται εκ του ζυγου εξευγμένων ζώων, σύρεται δ' ουτω κυκλικώς εντός του αλωνίου επι των εστρωμένων σταχύων δια τον αλωνισμόν των.

Σημειώσατε, εάν απαντῃ εις τον τόπον σας το αλωνιστικόν τουτο μηχανημα η άλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βολόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με αλωνιστικὸν μηχανημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὁσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Ἀπαντᾷται τὸ μηχανημα*

τοῦτο καὶ καλεῖται τὰ κ. α. ν. Ἀποτελεῖται ἐκ δύο χονδρῶν ὀγκύλων προσαρμοσμένων κατὰ σχῆμα. Τούτο εἶναι ἐκτετακτοῦ ἡ αὐτὸ 80 μ. καὶ ὀπίσθιον 1 μ. εἰς 1.50 μ. ὅτι περὶ αὐτοῦ τεταταμένη κατὰ διαμέτρου ἡ δὲ τοῦ μεροῦ τῆς μεγάλης βάσεως ὅπως ἐκτετακτοῦ εἶναι ἡ τῶν σταχύων πρὸς τὸ ἐκτετακτοῦ μεροῦ τῶν δουλκίων, φερεται σήμερον ἡ χρῆσις τοῦ μηχανήματος τοῦτου διὰ τον αλωνισμόν καὶ δημητριακῶν. Παράμεινον
ε) ἐξοχίστως περιπτώσει διὰ καὶ ἀγνωστον ὄνομα.

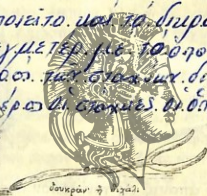
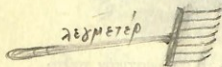
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἐξαρτάται ἀπὸ τοῦ καιρικοῦ ἐνδεήτως.
Πάντως ἀρχίζει σὲ 9. τὸ πρωῒ μου.....
Τελευτᾷ εἰς 12. βραδυνῶς. ὁ ἥλιος.....
.....
.....
.....

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἐχρησιμοποιεῖτο μὲ τὸ διχάλι (τσάταλ)....
μαὶ τὸ λεχμέτερ μὲ τὸ ὅποιον ἀναποδογυρί-
ζετο ὁ στάχυς διὰ τὰ ἐκείνην εἰς
τὸ ἄκρον μέρος αἱ στάχυνες οἱ ὅτις εἰς ἀκροασησὶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάφκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; καὶ ἐχίετο ἡ ἀνω ἐργασία διὰ
Ἐν εὐκαιρίᾳ τῆς ἐργασίας αὐτῇ ἐξευουρά-
ζεοντο τὰ ζῶα.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει ἐιδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ἐρησιμο-
ποιεῖτο βέργα καὶ ἐρχετο βουρμεκτ. τὸ μῆκος
τῆς ἐφ' ὅσον τοῖς 2 μέτροις κατεσκευάζετο
ἐκ ξύλου κρινέας.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Στρώσεις π. ἀπλώματα, ἔρχεται ἐκατόν το ἀπλώματα καὶ ἑκατοε καὶ δύο σταν βοσκούς ο μαυροί.....*

90' γείντρα
(διὰ τὰ ἄλλα)

90' γείντρα
(διὰ τὰ ἄλλα)

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναρατοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.....

ὁ ἴδιος ο γεωργὸς με τὰ δικά του ζῶα.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Σπακίω ἐχρησιμοποιοῦτο ο κόπανος. ἐν περιπτώσει τοῦ οἱ στάχυν ἦσαν ὀλίγη.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐλεγετο, κοπάλ καὶ ματεσκευάζετο ἐκ ξερῶν ξύλου μῆκους 980-1 μέτρο καὶ τὸ πάχος του 9,00 — 23 —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.) *Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο καὶ.*

ἐδ. τοῦ ἀμάκι μου ἐδ. τῆς αὐλῆς. Σήμερα χίεται ἡ χρῆσις τοῦ κοπάνου διὰ τὴν φουρήν τοῦ ρεβιθίου διὰ τὴν παραγωγήν τοῦ αὐτοῦ γάλακτος.

κόπανος στρουθῶν

ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ὠροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα ἐχίκετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. Πραγματοῖσι ἀποστολὰς εἰς τὰς κατὰ τὴν οἰκονομίαν διὰ τοιοῦτον ἔργον ἐρηπρωτοκ. ἢ ἐβοηθοῦντο ὑπὸ συγγενῶν.....*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ή φωτογραφίας) διὰ τὸ καλοῖκεσθαι ἐξαρροδεγνύτα ἐπὶ θανάτου· γὰρ κοινωδὲς
τῷ θανάτῳ ἐξαρροδεγνύτω κοινωδῶ ἢ ἄλλο τι ὑφίσταται.
Τὸ καλοῖκεσθαι ἀπεβλέπει μόνος εὐτοκχωρισμοῦ τοῦ καρποῦ.

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; κατὰ τὸ ἀλγῆσιμα.

Α!... ἐλθέε. ὦ, ἐκώπευ, ὦ! ἐσὴ βέλτε· ὁσ(ση)ερόν. κτλ

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἑτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται

τὸ λειψῶμα δια τὸ λίσχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην·
θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἄλλαχου· δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. *οἱ ἀρρωτισμένοι στάχυες...*
ἐλχοντο. Τ.Ο.Υ.ΚΑΙ. ἔσωρυνον το. με. το. λ.ε.χ. με.τ.ερ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίνχισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

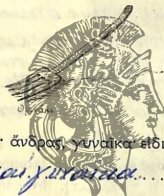
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρός. πρὸ τοῦ λιχνίσματος. εἶχε σχῆμα.....
 στρογγύλον, διότι. εὐδ. περιέπιπτε κ. παλαιακαυρίας
 εὐμοχλῆρα. ἢ ο. κοίτη γλῶσσ. τοῦ σωροῦ.....
 Δεκ. τιμωρ. φωνοκτο. τι. τοιτ. ἐρατω. στέκ. σωρον,....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Με...τό...λεχμ.ε.τ.ε.ρ. κατ' αἰρτικ. και.μεινρητο
 με.ζυζικ.ο.φτυαρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Και. ἄνδρας. και. γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων. μετὰ τοῦ.....
 καρποῦ. λέγονται. κότσαλα. Αἰεχωρίζ.ε.τ.ο
 ὁ καρπὸς. με. τὸν καρπο. καὶ ὅτι. τὰ ἀπὸ-
 μνηκανοι. ἦσαν. λῆλαι.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Πέκ. ἐγίγεται. Δεύτερο. ἀνέμισμα. διὰ τὴν ὥσ
ἀκκέραι. οἱ. σταχυς. ἀχυρο. ταιαί και γεαί. τῶ
αἰ. ο. μ. η. κ. α. τ. α. εἰ. ο. ο. ο. γ. α. και. χρησιμότη-
σονται. και. διὰ. χω. ο. τ. ο. φ. αἰ.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) αποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ὁ ἀποχωρισμὸς γίνεται διὰ σαρῶθρον (κοσκίον)
μέ. ὅ. ἄ. διαφόρων μεγεθῶν... Τὸ κοσκίον...
... εἶ. χ. ε. σ. χ. ἡ. μ. α. ... μ. μ. γ. ἡ. δ. ρ. α. μ. γ. ε. ρ. α. ὑ. γ. ο. υ. / 1

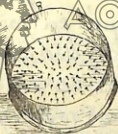
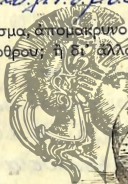
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκή-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

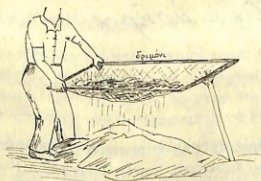
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκιον, παλιό, δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀρυλόρος

δορμόν

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

για. μέγας. βάσης... τοῦ... του...
 ἡ τοῦ... τοῦ... 20-25... ὁ... ἐκ...
 οὐκ... τοῦ... 25... τοῦ...
 ἡ... ἐκ... τοῦ...
 ἐμπειρ... τοῦ... τοῦ...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ἐμαζεύετο σωρός... τοῦ... τοῦ...
 σταυρός... τοῦ... τοῦ...
 εἶχε μέγας... 50-60...
 σιέρος... 20-30...
 τοῦ... τοῦ... τοῦ...

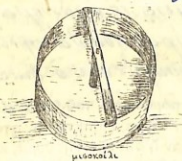
- 8) Ἀλλὰ εἴ τι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... τοῦ... τοῦ...
 ... τοῦ... τοῦ...
 ... τοῦ... τοῦ...
 ... τοῦ... τοῦ...

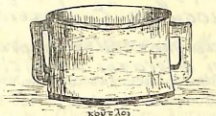
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ὁρισμένοι ὄφεραί.. ἐπ. ρ. η. ε. χ. α. μ. ο. ι. α. β. η. δ. ο. ω. .
ἀ. ρ. ε. σ. α. εἰς τὸ ἀ. γ. α. γ. ι. ὀ. γ. μ. α. π. κ. π. δ. ε. κ. α. τ. η. . τ. ὀ.
δ. ε. κ. α. τ. ο. χ. ὡς ἐξ. ἐ. γ. ε. τ. ο. α. ο. ἰ. γ. ε. τ. α. σ. ἡ. μ. ε. ρ. α. κ.

μισοκοίλε

κούτελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) **κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ**
αλώνι. τὸ παπαδιάτικο καὶ τὸ ἀγροφυλα-
κιάτικο... δοχεῖο χ. ἐμ. τ. ο. τ. ο. π. ε. ρ. ι. η.
μ. ο. τ. η. σ. ι. ι. 2. ὀ. μ. α. ὀ. μ. α. κ. η. κ. α. ρ. ι. μ. ο. ν.
ἐμ. α. ρ. εἰ. τ. ο. . κ. . κ. α. τ. . γ. γ.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) **ἐκ. τ. ο. σ. τ. η. ι. ο. ι. μ. ι. α. ρ. . εἰς . τ. ο. τ. η. κ. α. ἀμ. π. α. ρ. ι. α.**

ἐγ. γ. ε. τ. ο. εἰς α. σταυρὸς διὰ σ. ι. τ. α. μ. αἰ. ἡ. ρ. χ. ι. ζ. ε. η.
ἀμ. α. δ. η. μ. ε. σ. α. μ. ε. τ. ρ. ὄ. ν. τ. α. τ. ο. χ. εἰ. η. μ. α. μ. ε. εἰ. δ. μ. α. δοχεῖα
(κ. ο. τ.) ὅ. α. κ. ο. τ. = 12 ο. μ. α. ὀ. μ. α. σ.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;
 Τὸ ἀχυροκ. ἀπαθνημεν.ετο. εἰς. ἀχυρῶνα. ματα.
 εἰς. τὸ. ἀλῶνι.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλῶνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. ἐγίγεται μετὰ τὸ ἀλῶνισμα με.
 κοσμίκο. ἔχωρίζ.ετο. ὁ σπόρος. που. δα. ἐφρῶνιμοροῖτο
 χι.α. τῆ. ἐλόμεν. χροκί. ἀφρομυρ.ε.ε.τ. ὁ. βί.α.σ. καί
 οἱ. αἰ.υ.α.τοῖ. κοσμί.σίου.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὅταν ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίγεται πρὸ τοῦ ἀλῶνισμοῦ κατε-
 σκευ.α.ζ.ε.τ. ἡ πλέγμα. ἐκ. σταχῶν. τὸ. ὁποῖον. ἀναρτῶ.ται.
 εἰς. τὸ. εἰκονοστάσιον. καὶ. ἐν. τῇ. ἀ. ἀνηρ.τα.τ. ὁ. σ.κ.ν. ἐ.τ.ω.ρ.α.ι.
 καί. εἰ. χ.ε. σ.τ.η.μ.α. σ.τ.ε.φ.α.ι.ν.ε.ς. καὶ. ἐ.κ.α.τ.ε.τ. ὁ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.

πρὸς. ποῖον. σκοπὸν. καὶ. ἐπὶ. ποῖον. χρόνον ; ..
 π.τ.ε.σ.α.ν.δ.α.ι.
 φ.ρ.α.σ.σ.ε.τ.ο. ἐπὶ. ἐκ. ἐ.τ.ο.σ.α.ν. ἐν. σ.τ.ε.φ.α.ι.ν.ε.ς. καὶ. ἐ.κ.α.τ.ε.τ.
 φ.ε.τ.ο. δ.ι.α. τῆ.σ. χ.ι.α.τ.α. ἀ.ν.η.μ.α.τ.α.ι.α. δ. ἡ. μ. ἐ.κ.ο.ν.ο.σ.τ.α.ι.ο.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίes, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατ' ἐθιμοκ. εἰς. τό.χ. τό.πο.χ. μοι. λαμβ.α.εἰ.
 χώ.ρ.α.ν. ἀ.ναμ.μα. φω.τι.ας. τὸ. π.α.ί.α.ι.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

τῆ.χ. με.σ.ῆ.μ. π.έ.ρ.η.τ.η. πα.ρα.σ.κε.ν.ῆ.μα. ε.λ.θ.α.ι.ο.
 πε.ρί. ὥ.ρ.α.ς. τ.ο. β.ρ.α.δ.ῆ.μ. εἰ.ς. τ.ο.ν.
 πε.ρί. β.ο.ρ.ο.ς. καὶ. ἐ.κ.κ.η.ν.ο.ς.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

τὴν φωτιάν τῆς ἀκαδημαίας εὐχόμενοι πρὸς τὴν
τῆς διατροφῆς μέχρι πρῶτου ἐκλήμει.....

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Καὶ ἀρχὰς τὰ ξύλα τὰ συλλέγουσιν οἱ παῖδες. Μετὰ δὲ τὴν
διατροφήν τῆς φωτιᾶς κλέπτουσιν οἱ ἐκλήμει ἀπὸ γράματος ἐπὶ τῷ

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καὶ δὲ ἕκαστος μεταφέρει καὶ ἀρχὰς ἀπὸ τῶν ἐπιτη. των
ξύλα ξύλα... ἐν συνεχείᾳ ἀφ' ἑαυτῶν γὰρ τὰ εὐχόμενοι
αὐτοὺς κρυφὰ φορτίζονται εἰς τὴν ἀκαδημαίαν τὰ κρυφὰ καὶ
καὶ τὰ μεταφέρουσιν εἰς τὴν πόλιν καὶ εὐχόμενοι.....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχαι, ᾠδαί, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

Οὐδὲμία πρὸς τὴν εὐχὴν εἰς τὴν πόλιν εἰς τὴν πόλιν
ἀλλὰ πρὸς τὴν εὐχὴν καὶ τὴν πόλιν τῶν ἐπικλησίων
εἰς τὴν πόλιν τῶν ἐπικλησίων... Χριστοῦ.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πόλιν
... ἀλλὰ δὲ τὴν πόλιν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ